

SMRŤ JE PODMIENKOU LÁSKY

Čo je láska? – niečo dať – láskavosť a láska – smrť ako meradlo lásky – Ježiš – mučeníci

Čo je láska?

Lakonická a pritom presná odpoveď sa nachádza v Biblii, kde Božie slovo hovorí: „¹⁶ Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život.“ (1 Jn 3,16). Láska znamená položiť svoj život za milovaného. Krátka veta, ale obsahuje v sebe dve nesmierne dôležité informácie:

LÁSKA ZNAMENÁ DAŤ

Láska je obdarovanie toho druhého. Nie je využitím druhého človeka (ako telesná zaľúbenosť), ani nie je snahou privlastniť si niekoho, kto uspokojuje naše citové potreby (ako je to pri zamilovanosti). Je to darovanie sa, hlboké a bytostné. A práve táto druhá vlastnosť nás vedie k ďalšiemu dôležitému poznatku:

LÁSKA A LÁSKAVOSŤ

Ak je láska vec bytostná, ak je skutočným darovaním nie niečoho, ale niekoho – seba samého – potom musí byť vskutku bytostným úkonom celého človeka.

Ktorýsi filozof raz skonštatoval, že takýto úkon jestvuje len jeden - jediný a je ním smrť človeka. Jedine pri umieraní je tým, čo sa deje, zasiahnutý úplne celý človek so všetkým, čím je a čo má a je celý vtiahnutý do toho, čo sa odohráva, čo podstupuje.

V tom je rozdiel medzi láskou a láskavosťou:

- LÁSKAVOSŤ je darovaním niečoho. Darovaním niečoho, čo nás nestojí nijak veľa. Nejaká maličkosť, euro v klobúku žobráka, ... to nás nič nestojí. Je to láskavosť, ale nie láska.
- LÁSKA naproti tomu predpokladá obeť. Je to darovanie – a tým pádom obetovanie – niečoho. Ktosi raz povedal, že ak láska nebolí, nie je to ešte láska.

Čím väčšia láska, tým väčšia obeť. Položenie života je potom meradlom úplnej, dokonalej lásky. Tak, ako hovorí Ježiš: „¹³ Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov.“ (Jn 15,13). Vždy som si myslel, že existuje aj väčšia láska: totiž položiť život za nepriateľov (Ježiš urobil aj to, porov. Rim 5,10). Unikalo mi, že dôraz nie je na slove

„priateľ“, ale na slove „položiť život“. Najväčšia láska je tá, ktorá kládie všetko: zomiera za milovaného.

Vlastne sa dá povedať, že až toto je skutočná a opravdivá láska. Až v smrti za milovaného sa človek daruje, úplne, celý, bezo zbytku, do krajnosti. Dá sa povedať, že všetko menšie, než smrť za milovaného, je ešte stále sčasti *láskavosťou*. Až smrť za milovaného je v plnosti a na sto percent *láskou*. Ján Evanjelista to chápe a preto hovorí: „Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov.“ (Jn 3,16).

Preto pre Ježiša existovala len jediná cesta ako dať najavo svoju lásku k nám, ľudom: „²⁸ Ako ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých.“ (Mt 20,28).

V tomto svetle chápeme aj postoj kresťanov v minulosti k mučeníctvu. Zaznieva napríklad z listov sv. Ignáca Antiochijského: „Já již nikdy nebudu mít takovou příležitost dosáhnout Boha. Více mi nemůžete dát, než abych byl obětován Bohu. Až bude připraven obětní oltář, zapějte radostně společně Otci v Kristu Ježíši, že Bůh uznal syrského biskupa, kterého povolal z východu, za hodného oběti. Je krásné zapadnout světu a jako slunce vyjít u Boha. Píši všem církvím a všem připomínám, že rád, nezabráňte-li mi v tom, zemřu za Boha. Prosím vás, neprokazujte mi nevhodnou dobrotivost. Nechte mne, abych se stal kořistí zvěře, která mi umožní dosáhnout Boha. Jsem Božím obilím a zuby zvířat jsem rozemlán a stanu se čistým Kristovým chlebem. Spíše zvěř drážděte, aby se mi stála hrobem a nic z mého těla nenechala, abych, až umřu, nebyl pro někoho těžkým. Až svět neužítí mé tělo, tehdy budu opravdovým Kristovým žákem. Vroucně prostě Krista, aby zuby zvířat ze mne připravily Boží oběť. Nepřikazuji vám to jako Petr a Pavel. Oni jsou apoštolové, já odsouzenec. Oni svobodní, já až dosud jen služebník. Budu-li však trpět, stanu se propuštěncem Ježíše Krista. V něm vstanu z mrtvých jako svobodný. Nyní se v poutech učím po ničem jiném netoužit.“ (Sv. Ignác Antiochijský Rimanom)

Amen.